



Til  
Dalane tingrett  
v/sorenskriver Alexander Schönemann  
[dalapost@domstol.no](mailto:dalapost@domstol.no)

Oslo 2020-06-02

Deres ref.: 20-007081MED-DALA

## **ANKE OVER BESLUTNING OM LUKKEDE DØRER**

### **Påtalemyndigheten mot NN.**

Vi viser til vedlagte epostkorrespondanse vedr spørsmål om lukkede dører under nevnte straffesak.

På vegne mediene erklærer vi med dette anke over Dalane tingretts beslutning og ber om at kjennelsen gis oppsettende virkning.

### **1. Spørsmålet om ankeadgang**

Vi viser til Borgarting lagmannsrett (19-033875SAK-BORG/04) hvor det ble anket over kjennelse om lukkede dører i Oslo tingrett. Lagmannsretten uttalte da om dette spørsmålet:

*Lagmannsretten finner at pressen har ankerett hva angår tingrettens kjennelse om å lukke dørene under hovedforhandlingen i straffesaken.*

*Lagmannsretten viser til Borgarting lagmannsretts vurdering av spørsmålet i kjennelse av 21. april 2017 (Sak 17-62837SAK-BORG/04), hvor retten foretok en historisk gjennomgang av rettssituasjonen for pressens ankerett i straffesaker. Lagmannsretten fant her at en tolkning av straffeprosessloven § 377 – sett i lys av blant annet Grunnloven § 100 femte ledd og EMK artikkel 6 nr. 1 og artikkel 10 nr. 1 – kunne gi ankerett for blant annet Norsk Redaktørforening overfor kjennelse om å lukke dørene i en straffesak, jf. domstolloven § 125. Det står blant annet følgende i lagmannsrettens kjennelse av 21. april 2017:  
«Behovet for rettslig kontroll med den offentlige rettspleien taler med styrke for at en interesseorganisasjon eller tilsvarende kan ha rettslig interesse i å anke en avgjørelse om å lukke dørene etter domstolloven § 125 første ledd.*

*Under henvisning til redegjørelsen ovenfor om pressens funksjon, mener lagmannsretten det vil være riktig å la en representant for pressen utøve ankeretten på allmennhetens vegne. Lagmannsretten legger til grunn at representanten må ha slik tilknytning til spørsmålet om dørene skal lukkes, at nettopp denne har naturlig foranledning til å anke.*

*I denne saken er det Norsk Presseforbund og Norsk Redaktørforening som har anket avgjørelsen om å lukke dørene. Disse forbundene må klart sees som representanter for pressen. Etter lagmannsrettens syn har dermed Norsk Presseforbund og Norsk Redaktørforening ankerett i denne saken, som gjelder en avgjørelse om lukkede dører tatt før hovedforhandlingen. Foruten det som fremgår ovenfor, vises det særlig til at dersom det nå grunnlovsfestede offentlighetsprinsippet skal få realitet, må de interessene som en lukking av dørene berører, høres.»*

Vi anser oss etter dette som ankeberettigede.

## **2. Generelt om lukkede dører i hovedforhandlinger i straffesaker**

Prinsippet om offentlighet i rettspleien er nedfelt i domstolsloven § 124. Dette er et grunnleggende rettssikkerhetsprinsipp, jf. blant annet Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 6 nr. 1 og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 14 nr. 1. Formålet med dette prinsipp er blant annet å sikre offentlig kontroll med og mulighet for kritikk av rettergangen, jfr. Rt-2007-521 avsnitt 12.

I forarbeidene til domstolloven er det uttalt at retten i utgangspunktet ikke skal treffe avgjørelse om lukkede dører etter § 125 dersom den finner at det som kan gjøre lukkede dører ønskelig, effektivt vil kunne oppnås ved referatforbud, jf. Ot.prp. 55 (1997-1998). Til sammenligning er det i Danmark ikke adgang til å lukke dørene når det er tilstrekkelig med referatforbud, jf. retsplejeloven § 29 (5).

At rettsforhandlingene skal gå for åpen rett er videre ansett som så viktig i et demokratisk samfunn at det er fastsatt i Grunnloven. Det må foreligge vektige grunner før det er anledning til å foreta innskrenkninger i offentlighetsprinsippet, jfr. Grunnlovens § 100 femte ledd:

*«Enhver har rett til innsyn i statens og kommunenes dokumenter og til å følge forhandlingene i rettsmøter og folkevalgte organer. Det kan i lov fastsettes begrensninger i denne rett ut fra hensyn til personvern og av andre tungtveiende grunner.»*

I forarbeidene til Grunnlovens § 100, St.meld. nr. 26 (2003 – 2004) side 143, står det følgende:

*"Departementet mener at en grunnlovsfesting av offentlighetsprinsippet bør være mer enn en symbolsk markering. Prinsippet bør sette reelle skranker for lovgivernes myndighet, og grunnlovsbestemmelsen bør kunne håndheves av domstolene. Etter departementets syn bør en grunnlovsbestemmelse om offentlighetsprinsippet være til hinder for å gjøre inngrep i det sentrale innholdet i dagens*

*offentlighetslovgivning. Samtidig bør ikke grunnlovsbestemmelsen være til hinder for å opprettholde bestemmelsene i offentlighetsloven i dag. En grunnlovsbestemmelse er ment å virke over tid og under skiftende samfunnsforhold. Det tilsier en viss tilbakeholdenhet med å grunnlovsfeste mer detaljert det som måtte følge av yttergrensene for åpenhet etter dagens lovgivning. Departementet vil likevel understreke at en grunnlovsfesting av offentlighetsprinsippet, sammen med en grunnlovsfesting av infrastrukturkravet, bør stå som en permanent oppfordring om å arbeide for en størst mulig grad av åpenhet i den lovgivningen som til enhver tid gjelder. Departementets synspunkter i det følgende bygger på disse utgangspunktene." (vår understrekning)*

Dette viser hvor viktig lovgiver anser offentlighetsprinsippet for å være og at det derfor skal arbeides for mest mulig åpenhet, ikke innskrenkninger i offentlighetsprinsippet.

Tilsvarende er understreket i Ot.prp.nr.55 (1997-1998) der det i punkt 4.1 om offentlighet i rettergangen står følgende:

*«Når loven åpner for at retten kan innskrenke offentligheten i gitte tilfeller eller ut fra gitte hensyn, betyr ikke dette at retten nødvendigvis bør gjøre dette. Det er viktig å fastholde utgangspunktet om en offentlig rettergang og bare beslutte innskrenkninger i konkrete tilfeller der dette er nødvendig. Ved konkrete vurderinger av om dørene bør lukkes, offentlig referat forbys etc, må retten alltid ta i betraktning de prinsipielle hensyn som taler for offentlighet og som lovens hovedregler bygger på.»*  
(vår understrekning)

En beslutning om lukking av retten må videre oppfylle vilkårene i den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 10 nr. 2 for å være lovlig. EMK artikkel 10 er gjort til norsk rett med forrang, jfr. menneskerettslovens § 3 jfr. § 2.

Medias viktigste rolle i et demokratisk samfunn er å bringe frem informasjon av allmenn interesse og å være en "offentlig vaktbikkje" i forhold til maktfaktorer i samfunnet. Denne særskilte samfunnsrollen er fremhevet i en rekke dommer fra EMD og Høyesterett, og er begrunnelsen for at media er gitt et særskilt vern etter EMK artikkel 10 om ytrings- og informasjonsfrihet. EMK artikkel 10 får anvendelse dersom media ber om innsyn i en sak av allmenn interesse. Dette følger av praksis fra EMD – sist ved storkammeravgjørelsen Magyar Helsinki Bizottsag mot Ungarn av 8. november 2016 (18030/11), se avsnitt 157 flg. - og av praksis fra Høyesterett, jfr. Rt-2013-374 og Rt-2015-1467.

Lukking av retten vil således være ulovlig dersom ikke vilkårene i artikkel 10 annet ledd er oppfylt. Artikkel 10 annet ledd oppstiller tre vilkår: Inngrepet må være foreskrevet ved lov, det må være begrunnet i et av de uttømmende opplistede formålene i annet ledd og inngrepet må være nødvendig i et demokratisk samfunn.

### **3. Til det prosessuelle**

Vi viser til vedlagte skjermbrevkorrespondanse, henholdsvis mellom Dalane Tidende og tingretten og Norsk Redaktørforening og sorenskriver Alexander Schönemann. Det fremgår ikke av denne korrespondansen hvordan retten har truffet sin beslutning og på hvilket

lovgrunnlag den hviler. Alt tyder på at rettens beslutning om å utelukke allmennheten fra å kunne følge hovedforhandlingen er tatt som en formløs beslutning. Vi har heller ikke – så langt – fått oppgitt noen hjemmel for den beslutningen som er tatt.

For det første er det svært alvorlig dersom tingretten fratar allmennheten en grunnlovsfestet rettighet gjennom en beslutning som ikke forankres i lov. For det andre vanskeliggjør det den ankerett som vi har redegjort for under punkt 1.

Vi minner om at domstollovens § 125, første ledd er meget klar på dette punkt:

*§ 125. Retten kan ved kjennelse<sup>1</sup> beslutte at et rettsmøte helt eller delvis skal holdes for lukkede dører*

Det samme er Dommerforeningens mediehåndbok, side 9, punkt 4 f):

**f) Fremgangsmåten ved behandlingen av spørsmålet om lukkede dører**

*Spørsmålet om å utelukke offentligheten forhandles for lukkede dører, jfr dstl. § 124, 2. ledd. Når spørsmålet er reist, må tilhørerne forlate salen i påvente av en avgjørelse.<sup>[1]</sup> Lukking av dørene skjer ved kjennelse. Det innebærer blant annet at avgjørelsen skal være begrunnet. Hvis retten ikke tar en begjæring om lukkede dører til følge, skjer dette ved beslutning.*

Vi mener dette alene er nok til at rettens beslutning må oppheves og at retten må pålegges å avsi en kjennelse som oppfyller lovens formalkrav.

#### **4. Til det materielle**

Det er vanskelig for oss å argumentere mot en formløs beslutning hvor det mangler lovhenvvisning og redegjørelse for lovanvendelsen. Vi vil likevel anmerke følgende:

Dersom tingretten påberoper seg domstollovens § 125 som hjemmel, så vil vi anta at det er alternativ c) i første ledd om «særlige forhold» som vil bli påberopt.

Vi viser i så måte til forarbeidene i forbindelse med innføring av denne unntakshjemmelen for straffesaker. I Ot prp nr 55 (1997-1998), punkt 4.3.4, skriver departementet følgende om forslaget om innføring av unntakshjemmelen i bokstav c også i straffesaker:

*«Departementet slutter seg til utvalgets forslag, slik at det også blir adgang til å lukke dørene av hensyn til sakens opplysning ved hovedforhandlingen i straffesaker. Departementet går ut fra at regelen i så måte likevel vil bli nyttet med stor tilbakeholdenhet.*

*Utvalget foreslår at vilkåret for lukking skal være at «retten frykter for at offentlighet vil vanskeliggjøre sakens opplysning». Dette innebærer at vurderingen av om dørene*

---

<sup>[1]</sup> I disse tilfellene, og særlig når det er aktuelt å lukke dørene av hensyn til siktede, f.eks. etter dstl. § 125, 1. ledd, d), kan dommeren vente med å få siktede ført inn i salen til denne er tom for medier og publikum.

*bør lukkes ut fra hensynet til sakens opplysning, skal skje etter samme skjønnstema som etter bestemmelsene i dag.*

*Etter departementets mening bør loven formuleres slik at det fremgår tydelig at lukking av dørene bare skal skje når det finnes påkrevd ut fra særlige forhold i den enkelte sak, og det derfor er et markert.»*

(vår understrekning).

Det «særlige forhold» som retten viser til i vår sak er smittevernhensyn. Isolert sett finnes det imidlertid ikke hjemmel for å lukke et rettsmøte med henvisning til utbruddet av covid 19. «Midlertidig lov om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv», som trådte i kraft 27. mai, åpner for å avvikle rettsmøter som fjernmøter. Den regulerer ikke muligheten for å avvikle rettsmøter slik at alle de formelle aktørene er til stede i retten, men at dørene lukkes for allmennheten.

Dersom vi likevel er velvillige, og legger premisene for den midlertidige lov om bruk av fjernmøter til grunn, så fremgår det av forarbeidene til loven, Prp 94 L (2019-2020), punkt 3.3:

*«Offentlighetens interesse i å følge rettssaker bør tilstrebes ivaretatt også når det holdes fjernmøter, og det bør etter departementets syn legges til rette for at pressen og andre interesserte kan delta i rettsmøter så langt dette lar seg gjøre på en betryggende måte. Pressen og andre interesserte bør i rimelig tid gis informasjon om rettsmøter og om hvilke muligheter det er for å følge dem, slik Norges institusjon for menneskerettigheter trakk frem i høringen. Dette kan for eksempel gjøres gjennom fjernmøteløsninger, som fremholdt i høringen av Kongsberg og Eiker tingrett, eller gjennom løsninger for strømming av video på internett. Muligheten til å overvære fjernmøter kan potensielt medføre at personer som ellers ville vært forhindret fra å følge forhandlingene på grunn av avstander, kan følge disse uten å måtte reise.»*

Som det fremgår av vedlagte korrespondanse har vi etterspurt hvilke tiltak retten har iverksatt for å kunne møte de hensyn som understrekes i forarbeidene, jfr ovenfor. Retten viser til at man ikke har nødvendig personell, kompetanse eller utstyr for å kunne gjennomføre for eksempel live-video overføring til et eksternt lokale. Dette er imidlertid teknisk enkelt å gjennomføre, selv om det kan medføre at man trekke veksler på eksterne aktører til den praktiske gjennomføringen. Vi har imidlertid ingen informasjon om at retten overhodet har foretatt noen undersøkelser eller vurderinger knyttet til slike løsninger. Det mener vi er svært alvorlig, og i strid både grunnlovsfestede rettigheter og med svært konkrete føringer i forarbeidene til lov om gjennomføring av fjernmøter.

Vi har heller ingen opplysninger som tyder på at retten har vurdert å låne eller leie et litt større lokale, slik at det ville vært mulig for presse og interesserte aktører å følge forhandlingene. Saken har vært berammet i så vidt lang tid at dette burde vært en forholdsvis enkel operasjon.

Vi har heller ikke fått informasjon om hvilke smittevernfaglige råd som er innhentet forut for rettens beslutning. Det eneste argumentet vi så langt har sett er en henvisning til at tiltaltes forsvarer er i risikogruppen for covid-19-smitte. Vi mener det er direkte oppsiktsvekkende dersom en henstilling fra tiltaltes forsvarer skal være tilstrekkelig grunnlag for å lukke dørene

fullstendig i en sak av åpenbart stor offentlig interesse, og hvor det – så langt vi vet – ikke er noe ved sakens materielle innhold som tilsier at dørene skal lukkes under deler av forhandlingene. Vi trekker frem også dette poenget fordi vi mener at en absolutt minsteløsning hva gjelder åpenhet under hovedforhandlingen må være at en representant for pressen får anledning til å være til stede, og da eventuelt i en pool-ordning som gjør at vedkommende journalist også leverer til referat til andre medier. Det er lang praksis for at dersom praktiske hensyn legger begrensninger på pressens og allmenhetens adgang til rettsmøter, så prioriteres pressen, fordi det innebærer en rapportering som når allmennheten. Vi ber om at dette vurderes opp mot de lokaler Dalane tingrett faktisk disponerer og at det avgis en kvalifisert smittefaglig vurdering av økt smitterisiko ved at én journalist oppholder seg i lokalet, i tillegg til aktørene.

## 5. Påstand

Vi nedlegger med dette følgende påstand:

1. Tingrettens beslutning oppheves
2. Tingretten pålegges å legge til rette for at offentligheten kan følge forhandlingene i saken.

Med vennlig hilsen

## Norsk Redaktørforening



Arne Jensen  
generalsekretær

## Vedlegg 1 – Skjermbrevutveksling mellom Dalane Tidende og tingretten

----- Forwarded message -----

Fra: **Rodvelt, Bente** <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>

Date: fre. 29. mai 2020 kl. 14:13

Subject: SV: Rettssak 03.06.20

To: Ingve Aalbu <[ingve.aalbu@dalane-tidende.no](mailto:ingve.aalbu@dalane-tidende.no)>

Vi har fått en rekke henvendelser knyttet til personer som ønsker å følge saken, f.eks fra Fiskeridirektoratet m.v. Vi har sagt det samme til de alle der de kommer med forslag om private PC m.v. Vi har dessverre ikke fasiliteter (lokaler), teknisk personel e.l til å kunne gjennomføre det. Følgelig vil det heller ikke være åpent for pressen. Det er følgelig kun helt nødvendig personer som må være der for i det hele tatt å kunne gjennomføre en rettssak som tillates. I foreliggende sak fremmes erstatningskravet på vegne av selskapet av aktor og det er ikke bistandsadvokat etter loven. Jeg beklager dette og vi skulle gjerne sett at alle de som ønsker å følge saken fikk anledning til det. I disse tider trumfer imidlertid smittevern.

Dette er sorenskriverens svar til alle som har spurt om dette.

God helg!

Med vennlig hilsen

Bente Rodvelt

Førstekonsulent

### *Dalane tingrett*

Postboks 413, 4379 Egersund

Tel. 51 29 33 29

[Dalane.tingrett@domstol.no](mailto:Dalane.tingrett@domstol.no)

 **Tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten**

**Fra:** Ingve Aalbu <[ingve.aalbu@dalane-tidende.no](mailto:ingve.aalbu@dalane-tidende.no)>

**Sendt:** fredag 29. mai 2020 14.03

**Til:** Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>

**Emne:** Re: Rettssak 03.06.20

Takk for svar.

Er denne avgjørelsen endelig? Dalane Tidende kan ikke få ta plass med én person bakerst i rettssalen, med god avstand til resten av aktørene, i det minste under deler av hovedforhandlingen? Er det eventuelt andre smitteverntiltak som har vært vurdert?

Dette er en sak av stor offentlig interesse, som vi helt klart ønsker å være til stede under. Det hadde vært fint hvis sorenskriveren kunne tatt en ny vurdering.

Jeg er også tilgjengelig på telefon 95205050.

mvh,

Ingve, DT

fre. 29. mai 2020 kl. 13:53 skrev Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>:

Nei dessverre.

Med vennlig hilsen

Bente Rodvelt

Førstekonsulent

*Dalane tingrett*

Postboks 413, 4379 Egersund

Tel. 51 29 33 29

[Dalane.tingrett@domstol.no](mailto:Dalane.tingrett@domstol.no)

 **Tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten**

**Fra:** Ingve Aalbu <[ingve.aalbu@dalane-tidende.no](mailto:ingve.aalbu@dalane-tidende.no)>

**Sendt:** fredag 29. mai 2020 13.35

**Til:** Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>

**Emne:** Re: Rettssak 03.06.20

Hei. Kan saken følges på annet vis, det vil si digitalt?

mvh, Ingve



fre. 29. mai 2020 kl. 13:02 skrev Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>:

Retten gjør oppmerksom på at det ikke vil være mulig for pressen å være tilstede i salen under saken da en av aktørene er i risikogruppen for korona.

Vi beklager dette.

Med vennlig hilsen

Bente Rodvelt

Førstekonsulent

***Dalane tingrett***

Postboks 413, 4379 Egersund

Tel. 51 29 33 29

[Dalane.tingrett@domstol.no](mailto:Dalane.tingrett@domstol.no)

 **Tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten**

## Vedlegg 2 – Skjermbrevutveksling med sorenskriver Alexander Schönemann

**Fra:** Arne Jensen

**Sendt:** søndag 31. mai 2020 11:53

**Til:** Schönemann, Alexander <Alexander.Schonemann@domstol.no>; Rodvelt, Bente <Bente.Rodvelt@domstol.no>

**Kopi:** Dalane tingrett (postmottak) <dalapost@domstol.no>; Hellenen, Johnny <Johnny.Hellenen@domstol.no>; 'Alise Lea Tiller' <alise.tiller@amedia.no>; 'Ingve Aalbu' <ingve.aalbu@dalane-tidende.no>; Reidun Kjelling Nybø <rkn@nored.no>

**Emne:** SV: Tilgang til hovedforhandling i sak 20-00781MED-DALA

Hei igjen og takk for usedvanlig rask tilbakemelding!

Du skriver at «beslutningen» er klippet inn i epostkorrespondansen nedenfor. Det er imidlertid uklart hva som strengt tatt er selve beslutningen. Skal jeg da forstå det slik at det dreier seg om en formløs beslutning, uten lovhenvvisning? I praksis innebærer jo dette at dørene lukkes, hvilket er en prosessuell beslutning som etter domstollovens § 125, 1. ledd skal avsies ved en kjennelse. Dersom en begjæring om lukkede dører avvises, kan det normalt skje ved en beslutning, jfr Dommerforeningens mediehandbok side 9, punkt 4 f):

### ***f) Fremgangsmåten ved behandlingen av spørsmålet om lukkede dører***

*Spørsmålet om å utelukke offentligheten forhandles for lukkede dører, jfr dstl. § 124, 2. ledd. Når spørsmålet er reist, må tilhørerne forlate salen i påvente av en avgjørelse.<sup>[1]</sup> Lukking av dørene skjer ved kjennelse. Det innebærer blant annet at avgjørelsen skal være begrunnet. Hvis retten ikke tar en begjæring om lukkede dører til følge, skjer dette ved beslutning.*

Vi ber derfor om å få oversendt den formelle kjennelsen med de påkrevde lovhjemler, i det vi vil vurdere å påanke denne i forkant av at forhandlingene starter onsdag 3. juni.

Et spørsmål som ikke ble besvart: Hvilke vurderinger har tingretten gjort i forkant av saken, med tanke på å kunne gjennomføre med overføring på live-video eller på andre måter legge til rette for at eksterne aktører kunne følge forhandlingene? Vi er innforstått med, og har forståelse for at ikke tingretten besitter teknisk utstyr og kompetanse til selv å gjennomføre dette. Det gjelder imidlertid de fleste tingretter og lagmannsretter. Andre embeter har imidlertid gjort det vi mener lov og forarbeider foreskriver ved hjelp av ekstern kompetanse. Asker og Bærum tingrett har heller ikke

---

<sup>[1]</sup> I disse tilfellene, og særlig når det er aktuelt å lukke dørene av hensyn til siktede, f.eks. etter dstl. § 125, 1. ledd, d), kan dommeren vente med å få siktede ført inn i salen til denne er tom for medier og publikum.

eget utstyr til live-video, men gjennomførte nylig straffesaken mot Philip Manshaus med overføring via lukket live-video, levert av en eksternt aktør. Dette er, i vårt tilfelle, ikke teknisk komplisert.

Ytterligere et spørsmål: Hvem er det som har foretatt den smittvernfarende risikovurderingen som ligger til grunn for rettens beslutning? Har i så fall vedkommende blitt forespurt om det er forsvarlig å ha én journalist sittende i salen, i tillegg til partene og rettens medlemmer?

Beklager å forstyrre deg med dette på en 1. pinsedag, men det skyldes at disse spørsmålene har kommet opp først de siste dagene og at vi derfor ikke har hatt anledning til å adressere dem tidligere.

Med vennlig hilsen

Arne Jensen

**Fra:** Schønemann, Alexander <[Alexander.Schonemann@domstol.no](mailto:Alexander.Schonemann@domstol.no)>

**Sendt:** lørdag 30. mai 2020 21:57

**Til:** Arne Jensen <[arne.jensen@nored.no](mailto:arne.jensen@nored.no)>; Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>

**Kopi:** Dalane tingrett (postmottak) <[dalapost@domstol.no](mailto:dalapost@domstol.no)>; Hellen, Johnny <[Johnny.Hellen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellen@domstol.no)>; 'Alise Lea Tiller' <[alise.tiller@amedia.no](mailto:alise.tiller@amedia.no)>; 'Ingve Aalbu' <[ingve.aalbu@dalane-tidende.no](mailto:ingve.aalbu@dalane-tidende.no)>; Reidun Kjelling Nybø <[rkn@nored.no](mailto:rkn@nored.no)>

**Emne:** SV: Tilgang til hovedforhandling i sak 20-00781MED-DALA

Til orientering foretas det en utrulling av videokonferanseutstyr til domstolene i Norge etter en sentral innkjøpsordning. Dette er utstyr som skal ivareta nødvendig kvalitet, sikkerhet m.v Som det fremgår av mailene lengre ned vil vi også motta videokonferanseutstyr. Ser at utrulling starter i midten av juni for en del domstoler. Vi har ikke mottatt dato for når vi mottar videokonferanseutstyret til vår sal, men det er vel neppe før rettsferien.

Med vennlig hilsen

**Dalane tingrett**

**Alexander Schønemann**

Sørenskriver

**Fra:** Schønemann, Alexander

**Sendt:** lørdag 30. mai 2020 20.43

**Til:** 'Arne Jensen' <[arne.jensen@nored.no](mailto:arne.jensen@nored.no)>; Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>

**Kopi:** Dalane tingrett (postmottak) <[dalapost@domstol.no](mailto:dalapost@domstol.no)>; Hellenen, Johnny <[Johnny.Hellenen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellenen@domstol.no)>; Alise Lea Tiller <[alise.tiller@amedia.no](mailto:alise.tiller@amedia.no)>; Ingve Aalbu <[ingve.aalbu@dalane-tidende.no](mailto:ingve.aalbu@dalane-tidende.no)>; Reidun Kjelling Nybø <[rkn@nored.no](mailto:rkn@nored.no)>

**Emne:** SV: Tilgang til hovedforhandling i sak 20-00781MED-DALA

Hei. Viser til deres mail helt nederst i mailrekka her. Jeg har klippet inn og vedlagt mail utvekslingen og beslutningen. Som dere ser har vi sagt nei til adm.dir i det fornærmede selskapet å være til stede. Begrunnelsen fremgår under. Som det fremgår på domstol.no er pressen bedt om å kontakte domstolen knyttet til saker på forhånd. I dette tilfelle ba jeg saksbehandler si fra til Dalane tidene om den spesielle situasjonen i denne saken. Andre domstoler i vårt distrikt har videokonferanseutstyr slik at de sikkert kan overføre forhandlingene til andre rettssaler/tilfredsstillende rom der pressen sitter i tingretten. Vi har dessverre ikke det pr dags dato og vi har heller ikke andre fasiliteter (lokale, teknisk personell e.l.). For å forstå beslutningen tror jeg en må være kjent med de lokaler vi har og begrensninger i teknisk utstyr og personell. Jeg skulle virkelig ønske at vi hadde hatt mulighet til å overføring rettsforhandlingene digitalt, men det har vi pr dags dato ikke. Jeg er den første til å beklage det. Jeg er den første til å beklage at vi må sette begrensninger for hvem som fysisk kan være tilstede i rettssalen. Vi ønsker pressen og åpenhet, men i den spesielle situasjon vi er i må vi sette disse begrensninger. Vi er en liten domstol, men ihht riksrevisjonens rapport den domstolen på sør og vestlandet som har flest saker pr dommer. Lokalene våre (en rettssal) og det tekniske utstyret står imidlertid ikke iforhold til både antall og type saker vi har.

Forsvarer har siden pandemien startet vært veldig opptatt av hvilke smitteverntiltak vi har i tilknytning til denne saken. Uten at det har betydning for beslutningen er det ikke usannsynlig at hvis andre personer enn de som strengt tatt må være der for å gjennomføre en rettssak så vil forsvarer trekke seg og saken uansett utsettes. Beslutningen opprettholdes.

Med vennlig hilsen

**Dalane tingrett**

**Alexander Schønemann**

Sorenskriver

**Fra:** Schønemann, Alexander

**Sendt:** torsdag 28. mai 2020 13.56

**Til:** 'Rune Gjertsen' <[Rune.Gjertsen1@politiet.no](mailto:Rune.Gjertsen1@politiet.no)>; Inger Marie Sunde <[ims@legal.no](mailto:ims@legal.no)>; 'Ellen Gooderham' <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>

**Kopi:** Hellen, Johnny <[Johnny.Hellen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellen@domstol.no)>; Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>; Johnsen, Aleksandra <[Aleksandra.Johnsen@domstol.no](mailto:Aleksandra.Johnsen@domstol.no)>

**Emne:** SV: Straffesak 3. juni - viktig avklaring om deltakelse for Haugstad [SANDS-MATTERS.FID534730]

Viser til uttalelser nedenfor. Tidligere beslutning om å tillate kun de som til enhver tid skal være i rettssalen til det strengt nødvendige opprettholdes. D.v.s at kun dommere, aktor, forsvarer, tiltalte skal være tilstede til enhver tid. Som begrunnelse vises det til min mail tidligere i dag. Vitner forklarer seg for retten og forlater rettslokalet etter forklaring. Før vitner forklarer seg er venterom på torget. Aktørene bes meddele det til sine vitner. Vitnene går ikke inn i tingretten før de blir bedt om det. Andre tilhørere eller presse gis heller ikke anledning til å følge saken av smittevern hensyn.

Det er ikke hjemmel for privat videooverføring/streming m.v og det kan vel strengt tatt rammes av forbudet mot lyd og billedopptak i retten selv om jeg ikke bestrider de gode intensjonene som ligger bak forespørselen. Det tillates derfor ikke.

Med vennlig hilsen

**Dalane tingrett**

**Alexander Schønemann**

Sorenskriver

**Fra:** Rune Gjertsen <[Rune.Gjertsen1@politiet.no](mailto:Rune.Gjertsen1@politiet.no)>

**Sendt:** torsdag 28. mai 2020 13.24

**Til:** Inger Marie Sunde <[ims@legal.no](mailto:ims@legal.no)>; Schønemann, Alexander <[Alexander.Schonemann@domstol.no](mailto:Alexander.Schonemann@domstol.no)>; 'Ellen Gooderham' <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>

**Kopi:** Hellen, Johnny <[Johnny.Hellen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellen@domstol.no)>

**Emne:** SV: Straffesak 3. juni - viktig avklaring om deltakelse for Haugstad [SANDS-MATTERS.FID534730]

Hei

Viser til sorenskriver Schønemanns mail. Jeg er også av den oppfatning av smittevern hensyn må gå foran, og jeg støtter derfor den praksis som det legges opp til

Rune Gjertsen

*politiadvokat*

**Sør-Vest politidistrikt**

Stavanger-SørV

Telefon: 0047 51684108

E-post: <mailto:Rune.Gjertsen1@politiet.no>

[www.politi.no](http://www.politi.no)

**Fra:** Inger Marie Sunde [<mailto:ims@LEGAL.NO>]

**Sendt:** 28. mai 2020 13:13

**Til:** Schønemann, Alexander; 'Ellen Gooderham'; Rune Gjertsen

**Kopi:** Hellen, Johnny

**Emne:** SV: Straffesak 3. juni - viktig avklaring om deltakelse for Haugstad [SANDS-MATTERS.FID534730]

Hei,

Det vises til mail nedenfor. Det er alvorlige tider der helse og smittevern krever tilpasninger, og vi har fått et tilpasset regelverk på en rekke områder, også i rettspleien, pga nettopp dette. Det innebærer at jeg skal kunne gå trygt i retten selv om jeg er i en risikograppesituasjon.

Jeg deler sorenskriverens fortolkning av regelverket og motsetter meg av smittevern hensyn at Haugstad eller noen andre vitner oppholder seg i retten etter at deres forklaring er avsluttet. De fasiliteter Dalane tingrett kan tilby uten mulighet for videoavhør etc er helt på grensen i forhold til det forsvarlige, men det er akseptert fra denne side fordi min klient ønsker å bli ferdig med saken.

Som illustrasjon vises det til den alvorlige hendelsen i Sarpsborg tingrett, der 7 av 8 tilstedeværende ble smittet. Saken skal gå over 4 dager med den potensielle risiko de som må være til stede til enhver tid (dommere, aktor, tiltalte og forsvarer) er utsatt for. Antallet som til enhver tid følger saken må begrenses til det nødvendige, og Haugstad kan således ikke følge saken de tre neste dagene etter at han forklarer seg som vitne nr 1. Det som gjelder for Haugstad gjelder også for de øvrige vitner.

Jeg motsetter meg at Haugstad eller noen andre på Pelagias vegne gis mulighet til få følge forhandlingene. Annet privat teknisk utstyr kan jeg heller ikke se at det etter loven er anledning til å åpne for.

Med vennlig hilsen

**Inger Marie Sunde**

Advokat/Partner

Møterett for Høyesterett

**ADVOKATFIRMAET LEGAL AS**

**Lars Hertervigsgt. 3**

postboks 12 Sentrum

4001 Stavanger

telefon +4751538260/90879273

[www.legal.no](http://www.legal.no)

Denne e-post med eventuelle vedlegg kan inneholde opplysninger undergitt taushetsplikt og er kun ment for adressaten. Hvis du har mottatt denne e-posten ved en feiltakelse, ber vi deg vennligst slette denne sammen med eventuelle vedlegg og gi oss beskjed om feilen snarest.

This e-mail and any attachments may contain legally privileged and confidential information and is intended solely for the addressee. If you have received this e-mail in error, we kindly ask you to delete it together with any attachments and notify us immediately

**Fra:** Schønemann, Alexander <[Alexander.Schonemann@domstol.no](mailto:Alexander.Schonemann@domstol.no)>

**Sendt:** torsdag 28. mai 2020 12.32

**Til:** 'Ellen Gooderham' <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>; Inger Marie Sunde <[ims@LEGAL.NO](mailto:ims@LEGAL.NO)>;  
'rune.gjertsen1@politiet.no' <[rune.gjertsen1@politiet.no](mailto:rune.gjertsen1@politiet.no)>  
**Kopi:** Hellenen, Johnny <[Johnny.Hellenen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellenen@domstol.no)>  
**Emne:** SV: Straffesak 3. juni - viktig avklaring om deltakelse for Haugstad [SANDS-MATTERS.FID534730]

Hei.

Undertegnede er klar over de nevnte forarbeider. Straffeprosessloven definerer ikke hvem som er *fornærmet* i en straffesak. I tvilstilfeller legges det normalt avgjørende vekt på om vedkommende person er så direkte krenket ved lovovertrædelsen at det er grunn til å gi vedkommende de prosessuelle rettighetene fornærmede har. Forarbeidene sier vel også noe om at det er de «tradisjonelt fornærmede» bestemmelsen er ment å ivareta.

Haugstad er ikke personlig fornærmet og faller følgelig klart ikke inn under kjerneområdet til bestemmelsen. Hensett til den spesielle situasjonen vi er i og at en av aktørene kan sies å være i en risikogruppe trumfer smittevern. Jeg skal bemerke at dette hadde vært vanskeligere å gjøre hvis vi f.eks sto ovenfor en voldtektssak. I foreliggende sak er det et selskap som er fornærmet og ikke en privatperson direkte.

For øvrig var det noe uklart hvilke vitner du mente og hvilke type utstyr en tenkte på i siste avsnitt. Jeg beklager at vi ikke har videokonferanseutstyr (Vi vil etter hvert få, men det hjelper ikke dere). Dette, sammen med mange andre forhold, er nok en konsekvens av at vi er en helt selvstendig enhet.

Jeg oversender mailen din med mine svar til de andre aktørene så kan de kommentere. Hvis alle, mot formodning, er enige i at Haugstad kan være tilstede og at dette ikke har noe konsekvenser i forhold til smittevern har retten ikke innsigelser til det.

Med vennlig hilsen

**Dalane tingrett**

**Alexander Schönemann**

Sorenskriver



**Fra:** Ellen Gooderham <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>

**Sendt:** torsdag 28. mai 2020 10.38

**Til:** Schønemann, Alexander <[Alexander.Schonemann@domstol.no](mailto:Alexander.Schonemann@domstol.no)>

**Kopi:** Hellenen, Johnny <[Johnny.Hellenen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellenen@domstol.no)>

**Emne:** Straffesak 3. juni - viktig avklaring om deltakelse for Haugstad [SANDS-MATTERS.FID534730]

**Viktighet:** Høy

Hei,

Viser til korrespondanse vedr. muligheter for tilstedeværelse i retten.

Min opprinnelige henvendelse om Haugstads deltakelse underhovedforhandling, ble besvart av dommerflm. Hellenen. Min oppfatning var at Haugstad – som er eier, styreleder og administrerende direktør i Pelagia er å anse som fornærmet i saken om underslag etter strprl. § 129. Han har for øvrig blitt behandlet som «fornærmet» i saken hittil ved å ha blitt gitt innsyn i alle politidokumenter. Hellenen hadde ikke samme forståelse av begrepet «fornærmet» i strprl. § 129 og mente altså at Haugstad kun har rett til å følge forhandlingene i tråd med de alminnelige reglene for vitner.

Jeg har nå sett nærmere på dette og fastholder at Haugstad har rett til å følge hele forhandlingen som fornærmet i medhold av strprl. § 129.

Jeg viser her til uttalelser i NOU 2006:10 (vedlagt) hvor det følger at « *den fornærmede* » er *betegnelsen på den som er rammet av en straffbar handling på en bestemt måte. Litt forenklet kan man si at den fornærmede er den som den straffbare handlingen har gått direkte utover, for eksempel eieren av noe som blir stjålet.* »

Videre i samme NOU punkt 3.1.2.2:

*«Straffeprosessloven inneholder ingen definisjon av fornærmede i snever forstand, selv om begrepet brukes i lovgivningen. Derimot inneholder straffeprosessloven § 3 siste ledd en definisjon av det vide begrepet: «Med uttrykket fornærmede forstås i denne lov også andre skadelidte som nevnt i første ledd», det vil si skadelidte som har krav som kan fremmes mot siktede i forbindelse med straffesaken. Det fremgår følgelig av loven at fornærmede (i snever forstand) er en særlig gruppe av skadelidte (jf. også andre skadelidte), men den forteller ikke hva som skiller den fornærmede fra de andre skadelidte. Loven forutsetter altså et snevert fornærmedebegrep, men definerer det ikke.»*

Til slutt sies det at «*For å være fornærmet må altså vedkommende være «innehaver av en slik interesse som vedkommende*

*straffebud tar sikte på å beskytte*». Dette må avgjøres ved en tolkning av det enkelte straffebud. Noen straffebud anses utelukkende for å verne offentlige interesser. Da har de ingen fornærmet. Dette er for eksempel tilfellet

med reglene i vegtrafikkloven og i politivedtekter. Hvis straffebudet anses for å verne også private interesser, blir spørsmålet hvor grensen trekkes for kretsen av personer som vernes. En klassisk diskusjon er for eksempel om også innehavere av begrensede rettigheter i en eiendel (for eksempel de som har pant i den) skal anses som fornærmet ved tyveri».

I Ot.prp. nr. 11 (2007–2008) om lov om endringer i straffeprosessloven mv. om styrket stilling for fornærmede og etterlatte (vedlagt) følger det også at «Departementet mener likevel at alle fornærmede bør ha anledning til å være til stede under hele hovedforhandlingen, også under tiltaltes forklaring, uavhengig av tidspunktet for egen forklaring. Departementet viser til den sterke interessen fornærmede har i å kunne være til stede under hele hovedforhandlingen. Retten til tilstedeværelse er en forutsetning for utøvelsen av andre prosessuelle rettigheter, som for eksempel rett til å stille spørsmål til tiltalte. Hensynene bak straffeprosessloven § 129 første ledd annet punktum, at vitner ikke skal kunne tilpasse sine forklaringer til det som blir forklart av andre, har ikke like stor vekt overfor fornærmede som for vanlige vitner siden fornærmede har hatt rett til innsyn i dokumentene gjennom hele straffesaksbehandlingen...»

På grunnlag av dette ber jeg om en bekreftelse på at Haugstad har rett til og vil bli gitt anledning til å følge hele hovedforhandlingen fra og med oppstart.

Hva gjelder øvrige vitners mulighet til å følge saken i etterkant av at de har vitnet lurer jeg på om det vil være mulig dersom man selv stiller med utstyr?

Med vennlig hilsen/Yours sincerely

**Ellen Gooderham**

Senioradvokat | Senior Lawyer



**SANDS Advokatfirma DA**

Torgallmenningen 3B | Pb. 1150 Sentrum, 5811 Bergen | Norway

T: +47 55 30 10 26 M: +47 920 62 401 S: +47 55 30 10 00

[sands.no](http://sands.no) [LinkedIn](#)

**Fra:** Schønemann, Alexander <[Alexander.Schonemann@domstol.no](mailto:Alexander.Schonemann@domstol.no)>

**Sendt:** onsdag 27. mai 2020 11:23

**Til:** Ellen Gooderham <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>; Inger Marie Sunde <[IMCEAEX-o=Domstolene\\_ou=First+20Administrative+20Group\\_cn=Recipients\\_cn=IngerMarieSunde@domstol.no](mailto:IMCEAEX-o=Domstolene_ou=First+20Administrative+20Group_cn=Recipients_cn=IngerMarieSunde@domstol.no)>; 'rune.gjertsen1@politiet.no' <[rune.gjertsen1@politiet.no](mailto:rune.gjertsen1@politiet.no)>

**Emne:** VS: Straffesak 3. juni

Hei.

Viser til din mail nedenfor. Dessverre har ikke Dalane tingrett videokonferanse utstyr (vi vil få det etter hvert) slik at bistandsadvokat med vitne kan følge og avgi forklaring over videolink. Vi har derfor

måtte innføre begrensninger på hvem som fysisk kan være til stede i rettssalen for å ivareta smittevern hensyn på en best mulig måte. I overnevnte sak kan en av aktørene defineres i risikogruppen. Videre er det en straffesak som går over 4 dager. Som i andre meddomrettssaker vi ha i disse tider må derfor personer i rettssalen og rettslokalet begrenses til de som rent faktisk må være der. Det vil følgelig ikke være adgang for tilhørere og heller ikke vitner som har avgitt sin forklaring å følge forhandlingene. Etter vitner har avgitt sin forklaring må de følgelig forlate rettssalen. Vi beklager dette, men slik er situasjonen.

Med vennlig hilsen

**Dalane tingrett**

**Alexander Schönemann**

Sorenskriver

**Fra:** Ellen Gooderham <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>  
**Sendt:** onsdag 27. mai 2020 09.44  
**Til:** Hellingen, Johnny <[Johnny.Hellingen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellingen@domstol.no)>  
**Emne:** SV: Straffesak 3. juni [SANDS-MATTERS.FID534730]

Hei,

Viser til e-post korrespondanse vedrørende plass for tilhørere i saken påtalemyndigheten – Andersen.

Som nevnt ønsker Haugstad å følge saken etter at han har avgitt sin forklaring, men jeg har forstått det slik at det er enkelte begrensninger som følge av smittevern hensyn. Er det mulig å reservere en plass til ham dag to?

Med vennlig hilsen/Yours sincerely

**Ellen Gooderham**  
Senioradvokat | Senior Lawyer



**SANDS Advokatfirma DA**

Torgallmenningen 3B | Pb. 1150 Sentrum, 5811 Bergen | Norway  
T: +47 55 30 10 26 M: +47 920 62 401 S: +47 55 30 10 00  
[sands.no](http://sands.no) [LinkedIn](#)

**Fra:** Hellen, Johnny <[Johnny.Hellen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellen@domstol.no)>

**Sendt:** mandag 25. mai 2020 16:55

**Til:** Ellen Gooderham <[Ellen.Gooderham@sands.no](mailto:Ellen.Gooderham@sands.no)>

**Emne:** Straffesak 3. juni

Hei,

Det vises til din forespørsel vedrørende Egil Magne Haugstad.

Som representant for fornærmede i denne saken, vurderer jeg det slik at Haugstad ikke har rett til å følge saken før han har avgitt forklaring.

Den rett som fornærmede har til å følge saken før avgitt forklaring jf. strpl. 129 gjelder slik jeg har forstått det kun fysiske personer som er fornærmet.

Med vennlig hilsen

Johnny Hellen

Dommerfullmektig

***Dalane tingrett***

Postboks 413, 4379 Egersund

Tel. 51 29 33 30

[Dalane.tingrett@domstol.no](mailto:Dalane.tingrett@domstol.no)

 **Tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten**

For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

---

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.  
For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

---

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.  
For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

---

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.  
For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

---

**Fra:** Arne Jensen <[arne.jensen@nored.no](mailto:arne.jensen@nored.no)>

**Sendt:** lørdag 30. mai 2020 18.20

**Til:** Rodvelt, Bente <[Bente.Rodvelt@domstol.no](mailto:Bente.Rodvelt@domstol.no)>

**Kopi:** Dalane tingrett (postmottak) <[dalapost@domstol.no](mailto:dalapost@domstol.no)>; Schönemann, Alexander <[Alexander.Schonemann@domstol.no](mailto:Alexander.Schonemann@domstol.no)>; Hellenen, Johnny <[Johnny.Hellenen@domstol.no](mailto:Johnny.Hellenen@domstol.no)>; Alise Lea Tiller <[alise.tiller@amedia.no](mailto:alise.tiller@amedia.no)>; Ingve Aalbu <[ingve.aalbu@dalane-tidende.no](mailto:ingve.aalbu@dalane-tidende.no)>; Reidun Kjelling Nybø <[rkn@nored.no](mailto:rkn@nored.no)>

**Emne:** Tilgang til hovedforhandling i sak 20-00781MED-DALA

Dalane tingrett

v/ sorenskriver Alexander Schönemann

### **Vedr adgang til å følge sak 20-00781MED-DALA**

Vi er av Dalane Tidendes redaktør, Alise Lea Tiller, gjort oppmerksom på at hovedforhandling i ovennevnte sak er planlagt gjennomført uten at det gis adgang verken for presse eller publikum, eller at det er planlagt overføring av rettsforhandlingene via live-video, enten på en lukket stream eller til et tilstøtende lokale.

Det vil i så fall være et alvorlig brudd på Grunnlovens § 100, om allmennhetens adgang til å følge forhandlingene i norske rettsaker. Det heter i § 100, femte ledd:

*«Enhver har rett til innsyn i statens og kommunenes dokumenter og til å følge forhandlingene i rettsmøter og folkevalgte organer. Det kan i lov fastsettes begrensninger i denne rett ut fra hensyn til personvern og av andre tungtveiende grunner.»*

Det fremgår av Dalane Tidendes korrespondanse med tingrettens administrasjon at restriksjonene i gjeldende sak skyldes at «en av aktørene er i risikogruppen for korona». Dette er neppe et tilstrekkelig argument, dersom de generelle smittvern rådene kan ivaretas. Tingretten skriver videre at «i dette tilfellet trumfer smittevern». Det fremstår for oss som uklart hva som er den formelle hjemmelen for rettens beslutning. Dette har betydning for muligheten for å anke beslutningen til lagmannsretten. Det er sikker praksis for at mediene har ankerett i spørsmål som gjelder lukkede dører i retten, jfr blant annet Borgarting lagmannsrett SAK 19-033875SAK-BORG/04 (vedlagt). Det er selvsagt meget alvorlig dersom retten avskjærer grunnlovsfestede rettigheter uten tydelig lovforankring og formelle beslutninger.

Vi ber derfor om umiddelbart å få oversendt rettens formelle beslutning, med presis lovhenvvisning, slik at denne eventuelt kan gjøres til gjenstand for anke.

Gjennom [«Midlertidig lov om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv»](#), som trådte i kraft 27. mai, er domstolene gitt adgang til å avholde fjernmøter og fjernavhør på litt videre grunnlag enn den eksisterende [Forskrift og fjernmøter og fjernavhør i straffesaker](#). Blant er ikke regelen fra sistnevnte forskrifts § 1, tredje ledd om at «De alminnelige reglene om rettsmøter gjelder tilsvarende» videreført i den midlertidige loven.

Strengt tatt gjelder den midlertidige loven bare «fjernmøter», og adresserer strengt tatt ikke den situasjonen vi nå står overfor, nemlig at rettsmøtet avvikles som normalt, med det unntak at offentligheten utelukkes. De prinsipielle – og til dels praktiske – utfordringene er like fullt de samme.

Selv om ikke den midlertidige loven har en klar henvisning til de alminnelige prosesskravene, så gjelder klare føringer om å sørge for at de alminnelige prinsippene for en åpen rettspleie følges også når smittevernhensyn gjør gjennomføringen vanskelig. Vi viser til prp 94 L (2019-2020), punkt 3.3, hvor det blant annet heter:

*«Offentlighetens interesse i å følge rettsaker bør tilstrebes ivaretatt også når det holdes fjernmøter, og det bør etter departementets syn legges til rette for at pressen og andre interesserte kan delta i rettsmøter så langt dette lar seg gjøre på en betryggende måte. Pressen og andre interesserte bør i rimelig tid gis informasjon om rettsmøter og om hvilke muligheter det er for å følge dem, slik Norges institusjon for menneskerettigheter trakk frem i høringen. Dette kan for eksempel gjøres gjennom*

*fjernmøteløsninger, som fremholdt i høringen av Kongsberg og Eiker tingrett, eller gjennom løsninger for strømming av video på internett. Muligheten til å overvære fjernmøter kan potensielt medføre at personer som ellers ville vært forhindret fra å følge forhandlingene på grunn av avstander, kan følge disse uten å måtte reise.»*

Vi ber derfor retten gjøre rede for hvilke tiltak man har iverksatt for å kunne sørge for overføring av saken via live-video eller på andre måter, i tråd med lovens forarbeider.

I sin siste epost viser Rodvelt til at man har fått «en rekke henvendelser» fra personer som ønsker å følge saken, blant andre Fiskeridirektoratet. Desto større grunn for tingretten og sørge for at det etableres en teknisk løsning som gjør det mulig. Dette er ikke komplisert, og det finnes en rekke leverandører som raskt kan sette opp en enkamera-løsning med streaming til et eksternt lokale. Dersom det ikke lar seg gjøre, så mener vi det er viktigere at pressen får være tilstede enn andre interesserte. Mediene, i dette tilfellet primært Dalane Tidende, vil representere allmennheten og således bidra til å dempe noe av effekten av at retten i prinsippet er lukket. Dette er en svært vanlig løsning i andre tilfeller hvor dørene enten lukkes, eller hvor saken er omfattet av så stor interesse at det må legges begrensninger på hvem som fysisk kan være tilstede. Det er imidlertid oppsiktsvekkende dersom retten bruker svært overkommelige praktiske utfordringer som begrunnelse for å bryte med et helt sentralt og grunnlovsfestet prinsipp i rettsstaten.

Primært ber vi altså retten om å legge til rette for at presse og publikum kan følge saken via tekniske løsninger som live-video e l.

Subsidiært ber vi retten om å revurdere sin beslutning hva gjelder fysisk tilstedeværelse, og sørge for at en representant for mediene kan være tilstede under hovedforhandlingen.

Med vennlig hilsen

Arne Jensen



**Arne Jensen**

Generalsekretær | Secretary general

Norsk Redaktørforening | Association of Norwegian Editors

Rådhusgaten 17, 0158 Oslo, Norway

**Mob: +47 90778747** | Tel: +47 22405050

Twitter: @62Arne

[www.nored.no](http://www.nored.no)